

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

HØRINGSNOTAT -

ADMINISTRASJONSSTEDER I NYE POLITIDISTRIKT

POLITIDIREKTORATET 5. OKTOBER 2015, ("2015/03620)

Innhold

1. INNLEDNING OG BAKGRUNN	3
2. KRITERIER OG VURDERINGSFAKTORER	5
2.1 Operasjonaliserte faktorer.....	5
2.2 Rangering og vektning av kriteriene	8
3. FORSLAG TIL ADMINISTRASJONSSTEDER	10
4. ADMINISTRASJONSSTED I DET ENKELTE POLITIDISTRIKT	11
4.1 Finnmark politidistrikt	11
4.2 Troms politidistrikt.....	11
4.3 Nordland politidistrikt.....	12
4.4 Trøndelag politidistrikt.....	14
4.5 Møre og Romsdal politidistrikt.....	16
4.6 Vest politidistrikt	18
4.7 Sør-Vest politidistrikt	19
4.8 Agder politidistrikt.....	21
4.9 Sør-Øst politidistrikt	21
4.10 Innlandet politidistrikt.....	23
4.11 Oslo politidistrikt.....	25
4.12 Øst politidistrikt.....	26
VEDLEGG 1	29

1. Innledning og bakgrunn

Stortinget vedtok i juni 2015 at det skal gjennomføres en politireform. Målet med reformen er et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske, og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet. Som en del av politireformens første fase, skal det etableres 12 nye politidistrikter. Færre og større politidistrikter skal gi mer kraft til politiets viktigste oppgaver, med bedre kapasitet og kompetanse til å løse kjerneoppgavene likere og mer effektivt. Reformen skal sikre tilstedeværelsen av et kompetent og effektivt politi der folk bor. Samtidig skal det utvikles gode fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.

I forbindelse med etablering av de nye politidistriktene fra 1. januar 2016, skal det besluttes hvor administrasjonssted (hovedsete) i politidistriktene skal lokaliseres. Med administrasjonssted menes sted i politidistriktet der politimesteren har sitt kontor og sin lederstøtte. Det er besluttet at operasjonssentralen skal være plassert på samme geografiske sted som administrasjonsstedet.

Valg av administrasjonssted vil i liten grad påvirke polititjenesten ovenfor befolkningen direkte, men skal gi det nye politidistriktet best mulig rammebetingelser for å levere gode polititjenester der folk er. Oppgavene som skal utføres ved administrasjonsstedet er i stor grad stedsuavhengige, og derfor i liten grad kreve fysisk nærhet til brukerne av politiets tjenester. I politidistriktene skal fortsatt det meste av tjenesteproduksjonen og publikumskontakten skje i de geografiske driftsenhetene, som består av dagens politistasjoner og lensmannskontor.

Spørsmålet om fremtidig organisering av tjenestestedsstrukturen i politiet, og eventuell sammenslåing av lensmannskontorer, berøres ikke ved beslutning om administrasjonssted i distriktene. Endringer i tjenestestedsstrukturen vil kreve lokale prosesser under ledelse av ny politimester. Dette er prosesser som skal foregå i samarbeid med berørte kommuner, og som forventes å starte mot slutten av 2016.

Valg av administrasjonssted innebærer heller ikke et valg av lokalisering for alle fellesfunksjoner og fagmiljøer i det nye politidistriktet. Felles enheter og fagmiljøer vil kunne plasseres flere steder i de nye distriktene.

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Politidirektoratet i oppdrag å beslutte hvor administrasjonsstedene i de nye politidistriktene skal lokaliseres, innenfor følgende rammer:

- Politiets operasjonssentraler skal lokaliseres på samme geografiske sted som administrasjonsstedet (ref. Prop. 61 LS (2014-2015)).
- Lokaliseringen skal legge til rette for tett og god samhandling mellom politimesteren, dennes stab og operasjonssentralen.
- Politiets operasjonssentraler skal samlokaliseres med brann- og redningsvesenets nødmeldingssentraler, og det skal legges til rette for en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler.
- For å sikre effekten av samlokalisering skal nødmeldingssentralene lokaliseres vegg-i-vegg i samme etasje. Det skal legges til rette for å kunne etablere stab i tilknytning til operasjonssentralen.
- Administrasjonsstedet for Finnmark politidistrikt skal ligge i Kirkenes jfr. Innst. 306 S (2014-2015). Agder politidistrikt videreføres som eget politidistrikt jfr. Innst. 306 S (2014-2015), og administrasjonssted i Agder politidistrikt forblir således Kristiansand som i dag.

Det er administrasjonsstedene i dagens politidistrikter som er vurdert som alternativer til administrasjonssted i de nye politidistriktene, ettersom andre alternativer vurderes å ligge utenfor de tids- og kostnadsrammer politiet nå forholder seg til i etableringen av nye politidistrikter.

I kapittel 2 nedenfor beskrives kriteriene som er lagt til grunn i vurderingen av alternative administrasjonssteder. Kapittel 3 gir en samlet oversikt over foreslåtte administrasjonssteder. I kapittel 4 beskrives de vurderingene som ligger til grunn for forslag om administrasjonssted i de enkelte politidistrikter. I kapittel 5 omtales konsekvenser for arbeidsmarkeder som mister statlige arbeidsplasser, herunder en omtale av hvor mange ansatte i politiet som berøres av omstillingen.

2. Kriterier og vurderingsfaktorer

2.1 Operasjonaliserte faktorer

Politidirektoratet har ved forslagene til lokalisering av administrasjonssteder lagt vekt på kriterier i tråd med "Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon"¹. Med utgangspunkt i de kriterier og krav som beskrives i disse retningslinjene, har Politidirektoratet utarbeidet et sett med operasjonaliserte faktorer som mer konkret gjenspeiler forhold som anses viktige for beslutningen om lokalisering av administrasjonssteder:

- **Gjennomføringskostnader for etablering av operativ ledelse fra nytt administrasjonssted**

I de nye politidistriktene skal kapasiteten innenfor operativ ledelse styrkes. I praksis betyr dette at operasjonssentralene må utvides med flere operatørplasser, noe som igjen normalt forutsetter tilpasninger av bygningsmassen. Videre vil stillinger for arbeidstakere ved operasjonssentraler som avvikles flyttes til nytt administrasjonssted, noe som kan utløse behov for omstillingsmidler i tråd med omstillingsavtalen for politi- og lensmannsetaten. Samtidig har politiet begrensede midler for gjennomføring av den forestående reformen. Ved valg av administrasjonssted vil det derfor være nødvendig å vurdere kostnadssiden ved å etablere de ulike lokaliseringalternativene. Alternativer med lavest gjennomføringskostnader vil derfor vurderes best egnet innenfor denne faktoren. Faktoren dekker altså kostnader ved å tilrettelegge bygninger og teknologiske løsninger for større kapasitet ved operasjonssentral ved nytt administrasjonssted². I dette ligger kostnader ved å utvide antall operatørplasser, innkjøp og installasjon av lokalt samband og teknologi for operasjonssentralene, kostnader ved eiendom, bygg og anlegg (EBA), primært i forbindelse med ombygging/utviding av tekniske rom og operasjonssentralens område, samt omstillingskostnader for ansatte ved operasjonssentraler som får sitt arbeidssted flyttet³.

- **Vurdert egnethet ved nye operasjonssentraler**

Selv om det igangsettes tiltak for å styrke dagens politihus med operasjonssentraler, vil deres egnethet for politiet variere. Dette kan skyldes byggenes konfigurasjon og alder, tilgjengelig areal til disposisjon, om det er andre leietakere i bygget, byggets plassering i bymiljøet. Faktoren vil ha betydning for muligheten for å etablere et minimum av grunnsikring i form av forebyggende sikringstiltak ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombyggingsarbeid uten å forårsake høy risiko for forstyrrelse av operativ drift og krisehåndteringsevne, og muligheten for å etablere tilfredsstillende arbeidsforhold for arbeidstakerne sett i et helse- og miljøperspektiv. Det er lagt vekt på muligheter for gjennomføring, potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved operasjonssentralen. Sikringstiltak er ikke inkludert i EBA-kostnadene. I tillegg er det sett på hvordan operasjonssentralene ved de alternative lokasjonene vil fungere som praktisk arbeidsplass. Faktoren vil ha betydning for muligheten for å sikre operasjonssentralen og politiets krisehåndteringsevne mot ulike trusler, muligheten for å gjennomføre ombyggingsarbeid uten å hindre operativ drift har en stor fremdriftsmessig usikkerhet i seg, og muligheten for å etablere tilfredsstillende arbeidsforhold for arbeidstakerne sett i ett helse- og

¹ Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 28.11.2014: Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon.

² Basert på kartlegging av politiets operasjonssentraler 2015, gjennomført av Politiets fellestjenester. Kartleggingen omfatter også vurderinger av mulig samlokalisering med andre nødetater. I tillegg er erfaringstall ved innføring av nødnett benyttet for teknologiske løsninger.

³ Omstillingskostnader er beregnet ut fra en forutsetning om at alle ansatte ved operasjonssentralene følger med til nytt arbeidssted. Der dette ikke skjer vil politiet måtte dekke alternative kostnader knyttet til rekruttering, opplæring og større belastning på gjenværende ansatte. Omstillingskostnadene er beregnet med utgangspunkt i omstillingsavtalen for politi- og lensmannsetaten. Grovt sett kan det sies at jo lenger unna et arbeidssted flyttes, jo høyere kostnader påløper for omstillingsmidler. For reisetidsberegninger er offentlig kommunikasjon lagt til grunn.

miljøperspektiv. Alternativer som ivaretar disse hensynene vil å et fortrinn ved valg av administrasjonssted.

Omtalen av vurdert egnethet ved operasjonssentralene for det enkelte administrasjonssted i høringsnotatet vil være noe begrenset, ettersom opplysningene som er vurdert i denne sammenheng i hovedsak er underlagt taushetsplikt jfr. politiloven § 24. Paragrafen omhandler politiets alminnelige taushetsplikt i straffesaker og i politiets øvrige virksomhet. Taushetsplikten gjelder også opplysninger om politiets operative virksomhet og organiseringen av den.

- **Vurdert egnethet for samlokalisering av nødmeldingssentraler**

Nasjonalt nødmeldingsprosjekt leverte desember 2014 en utredning hvor det ble foreslått en rekke tiltak for å forbedre landets nødmeldingstjenester. Ett av disse tiltakene omfattet organisering, der samlokalisering av nødmeldingssentralene for brann, politi og helse ble vurdert å kunne gi positive effekter, særlig ved å gi større muligheter for økt læring og samhandling på tvers av nødetatene. Tiltaket er nå en del av politiets oppdrag om gjennomføring av nærpoltireformen. Inntil videre er det uklart om helsevesenets AMK-sentraler skal inngå i fremtidig samlokalisering, men det forventes at politiet skal legge til rette for at dette kan skje.

Det er derfor lagt vekt på muligheten for å etablere gode samlokaliseringsløsninger for nødmeldingstjenesten ved de aktuelle lokasjonene. Det er tatt utgangspunkt i oppdragsbrevets føringer om at nødmeldingssentralene skal lokaliseres vegg-i-vegg i samme etasje. Alternativer som tilfredsstillende muligheten for å samlokalisere alle tre nødmeldingssentraler vurderes best innenfor denne faktoren. Alternativer som gir mulighet for samlokalisering av politiets og brannvesenets 110-sentraler i samme etasje vurderes også som gode, gitt usikkerheten rundt AMK-sentralenes deltakelse i samlokaliseringen. Deretter faller alternativenes vurderte egnethet ettersom de eventuelt ikke har rom for samlokalisering i samme etasje eller samme bygg, jfr. regjeringens ambisjon om å samlokalisere nødmeldingssentraler for brann og politi, og at det ønskes at det skal legges til rette for at helsevesenets nødmeldingssentral også kan inngå i samlokaliseringen. Faktoren vil ha betydning for muligheter for økt læring og samhandling på tvers av nødetatene.

Samlokaliseringsløsningene er ikke kostnadsberegnet, og vil underlegges egne beslutningsprosesser på et senere tidspunkt. Det er kun sett på mulighetsrommet for å få til samlokalisering. Det vil være tilfeller der utvidelse av politiets egne operasjonssentraler, jf. kriteriene om gjennomføringskostnad og egnethet ved nye operasjonssentraler, ikke gir rom for videre umiddelbar utvidelse for samlokalisering med den lokale 110-sentralen. I slike tilfeller kan det oppstå behov for å bygge opp begge nødmeldingssentralene på nytt, gjerne i en annen etasje. Dette kan være dyrere enn å utvide virksomheten med utgangspunkt i plasseringen av dagens operasjonssentral, men trenger ikke nødvendigvis å bli det.

- **Kostnadseffektiv praktisk beliggenhet**

Administrasjonsstedets beliggenhet i nye politidistrikt vil ha betydning for tidsbruk og kostnader knyttet til reiser, intern samhandling og tjenesteutførelse i distriktet. Beliggenheten vil også ha betydning for den langsiktige rekrutteringen til administrasjonsstedet og karrieremulighetene for ansatte i politidistriktet. Det vil i hovedsak utøves stedsuavhengige tjenester fra administrasjonsstedet. Politimesteren og dennes lederstøtte har liten grad av direkte publikumskontakt, og operasjonssentralen besvarer politiets nødnummer og styrer politiets operative ressurser ved oppdrag og hendelser. Publikum vil i hovedsak forholde seg til lokale politistasjoner og lensmannskontor for service og hjelp når det er behov for det. I lys av dette vurderes administrasjonsstedets avstand til publikum isolert sett å ha noe mindre betydning for stedsvalget. Derimot vil administrasjonsstedets plassering ha mer betydning for den interne

virksomheten i politidistriktet. Administrasjonsstedet vil være en naturlig møteplass for distriktets driftsenheter, og virksomheten fra administrasjonsstedet vil i hovedsak være knyttet til understøttelse av det lokale politiet. I dette lyset anses administrasjonsstedenes beliggenhet sett opp mot øvrige tjenestesteder i politidistriktet som betydningsfullt. Dersom administrasjonsstedets plassering gjør det mulig for flest mulig ansatte å veksle mellom tjeneste på lokale politistasjoner og lensmannskontorer og ved administrasjonsstedet, uten å måtte flytte, vil dette være positivt og praktisk for karrieremulighetene.

Den fremtidige tjenestestedsstrukturen, med distriktenes lensmannskontorer og politistasjoner, vil bli behandlet senere i nærpolitireformen. Dagens tjenestestedsstruktur har derfor begrenset nytte som grunnlag for å vurdere beliggenhet for alternative hovedseter. Det legges imidlertid til grunn at tjenestestedsstrukturen og fordeling av politiansatte i sterk grad skal følge distriktenes befolkningsmønstre. Politidirektoratet finner det derfor riktig å vurdere administrasjonsstedenes beliggenhet opp mot befolkningstygdepunktene i de enkelte distriktene, selv om den fysiske nærheten til publikum isolert sett vurderes å være av mindre betydning. Det antas altså at nærheten til befolkningstygdepunktene i denne sammenheng representerer nærhet til de fremtidige tjenestestedene og samtidig fanger opp den verdien som ligger i et godt langsiktig rekrutteringsgrunnlag.

For å vurdere den kostnadseffektive og praktiske beliggenheten av de ulike alternative administrasjonsstedene er det beregnet kjørelengde fra de enkelte alternativene til gjennomsnittet av befolkningen i distriktet, basert på grunnkretser og befolkningsmønstre. Alternativer med kortest gjennomsnittlig kjørelengde til befolkningen vurderes best. Siden det er stor forskjell mellom distriktene med hensyn til geografisk utstrekning og reiselengder, vurderes betydningen av denne faktoren ulikt. I distrikter med korte avstander er derfor faktoren tillagt begrenset vekt i totalvurderingen, og vektleggingen av gjennomføringskostnader er motsvarende økt. I distrikter med lange avstander er vektleggingen av kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet økt, med motsvarende lavere vektlegging av gjennomføringskostnader.

- **Rekrutteringsgrunnlag**

Ved opprettelse av nye administrasjonssteder er det, ved siden av å få på plass et støtteapparat rundt politimesteren, sentralt å etablere en enhetlig operativ ledelse i de nye politidistriktene. Det skal etableres én operasjonssentral i hvert distrikt, og det blir avgjørende for distriktets operative styring og kapasitet å sikre tilstrekkelig og kvalifisert bemanning. Det er et mål å ta vare på kvalifisert arbeidskraft og å få med ansatte ved dagens operasjonssentraler til operasjonssentralene ved nytt nye administrasjonssted, for å sikre tilfredsstillende operativ styring, og beredskap og krisehåndteringsevne i de nye politidistriktene. Det vil samtidig være behov for å rekruttere nytt personell for å dekke operasjonssentralenes bemanningsbehov. De alternative administrasjonsstedenes forutsetninger for å kunne dekke eget bemanningsbehov, uten samtidig å svekke det lokale politiet, er derfor en viktig faktor ved stedsvalget. Ansatte med politiutdanning i det geografiske området rundt de alternative administrasjonsstedene utgjør den viktigste rekrutteringsbasen, både med tanke på operasjonssentralene og eventuelle andre fagmiljøer som kan plasseres ved administrasjonsstedet. Det er ikke endelig tatt stilling til hvilke andre fagmiljøer som kan plasseres ved administrasjonsstedet, og det vil være et eget organisasjons- og personalløp videre på dette området. Rekrutteringsgrunnlaget for operasjonssentralen vil være representativt også for andre politifaglige miljøer som kan bli lagt til administrasjonsstedet, og forutsettes samtidig å gi en god indikasjon på rekrutteringsgrunnlaget for personell med andre kompetansetyper som vil tjenestegjøre ved administrasjonsstedet..

For å vurdere alternativenes forutsetninger er det tatt utgangspunkt i hvilket rekrutteringsgrunnlag som i dag eksisterer rundt de alternative hovedsetene, basert på

politiansatte som bor i kommuner som ligger helt eller delvis innenfor en times reisevei fra de alternative administrasjonsstedene. Det er både sett på politiansatte innenfor det nye distriktet og potensial for å rekruttere politiansatte i nærliggende nabolokalt. Alternativer hvor bemanningsbehovet ved operasjonssentralen utgjør en begrenset andel av alle politiansatte i nærområdet vurderes bedre egnet enn alternativer der operasjonssentralen krever en relativ høyere bemanningsandel. Denne faktoren beskriver muligheten for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, med særlig vekt på operasjonssentralen ettersom disse stillingene vil bli direkte berørt av omstillingen. Denne faktoren vil i tillegg ha betydning for fremtidig rekruttering og mulighet for flest mulig av distriktets tjenestemenn til å kunne legge deler av sin karriere til administrasjonsstedet, uten nødvendigvis å måtte flytte.

- **Infrastruktur, nærhet til andre typer fagmiljø, offentlige myndigheter mv.**

Det er vurdert om politiets virksomhet ved administrasjonsstedene stiller særlige krav til fysisk og digital infrastruktur, og behov for nærhet til andre offentlige myndigheter eller samarbeidsaktører, og hvorvidt alternative lokasjoner tilfredsstiller dette. På dette punktet vil nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap, og håndtering av større kriser og hendelser være mest relevant. I tillegg vil infrastruktur rundt alternativene til administrasjonssted vurderes ut fra behov for effektiv reisevirksomhet i tjenesten, og i mindre grad operativ polititjeneste. Det er ikke vurdert særskilte krav utover disse på dette området.

- **Hensyn til formålet til lokaliseringspolitikken**

I følge retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser, skal det ved omlokalisering av statlige virksomheter legges vekt på lokalisering i regionale sentra der virksomheten har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser, med hensyn til omfang og bredde. For denne faktoren er det vurdert hvilke alternative administrasjonssteder som har størst potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser, ut fra andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i den enkelte region, sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av voksen befolkning. Det er tatt utgangspunkt i samfunnstrekk og egenskaper ved bo- og arbeidsmarkedsregioner⁴. Alternativer hvor det regionale senter er preget av relativt lav generell sysselsetting, lav andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon og lav befolkningsvekst kommer best ut av vurderingen innenfor denne faktoren.

2.2 Rangering og vektning av kriteriene

Politidirektoratet har i sin vurdering lagt størst vekt på hensynet til rekrutteringsgrunnlag med tanke på å kunne dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, kostnadseffektiv praktisk beliggenhet i politidistriktet og gjennomføringskostnader ved å etablere operativ ledelse ved nytt administrasjonssted. Beliggenhet er tillagt økt betydning i forhold til gjennomføringskostnader i politidistrikter med store reiseavstander fordi det vil være ulikheter mellom distrikter om hvor stor innvirkning reiseavstander vil ha på daglig tilbud og driftskostnader, og motsatt. Vurdert egnethet ved nye operasjonssentraler og vurdert egnethet for samlokalisering mellom politi, brann og helse er vektet noe lavere. Disse er gitt samme vekt som vurdering av nærhet til samarbeidsaktører (offentlige myndigheter, fagmiljøer og andre) og infrastruktur, sammen med hensynet til formålet med lokaliseringspolitikken. Ut fra disse kriteriene er ulike hensyn veid opp mot hverandre, og Politidirektoratet har gjort en helhetsvurdering av alternativene til administrasjonssted.

Koblingen mellom de operasjonaliserte kriteriene og krav og kriterier i retningslinjene fremgår av tabell 1 nedenfor.

⁴ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

Tabell 1 – Operasjonaliserte kriterier opp mot krav i "Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon".

Kriterium	Vekt	Hensvisning til kriterier i retningslinjene fra KMD 28.11.2014
Rekrutteringsgrunnlag	20 %	Krav til kompetanse
Gjennomføringskostnader for etablering av operativ ledelse fra nytt administrasjonssted	15 %*	Kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning
Kostnadseffektiv praktisk beliggenhet	25 %*	Kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning Krav til kompetanse (Nærhet til tjenesten)
Vurdert egnethet ved nye operasjonssentraler	10 %	Kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning
Vurdert egnethet for samlokalisering mellom politi, brann og helse	10 %	Kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning
Infrastruktur, nærhet til andre typer fagmiljø, offentlige myndigheter mv.	10 %	Infrastruktur, nærhet til andre typer fagmiljø, offentlige myndigheter mv.
Hensyn til formålet til lokaliseringspolitikken	10 %	Hensyn til formålet til lokaliseringspolitikken

* Vektingen mellom disse kriteriene varierer noe ut fra grad av reiseavstander i politidistriktene, se beskrivelse under pkt. 2.1.

Beskrivelsen av de enkelte politidistriktene i kapittel 4 tar utgangspunkt i disse operasjonaliserte kriteriene. En nærmere beskrivelse av grunnlagsinformasjon fremgår av vedlegg 1.

3. Forslag til administrasjonssteder

Politidirektoratet har vurdert alternative administrasjonssteder pr. politidistrikt enkeltvis, basert på administrasjonsstedene i dagens politidistrikter. I kapittel 4 beskrives vurderingene som er gjort for alternativene i det enkelte politidistrikt. Tabellen nedenfor gir en samlet oversikt over de 10 forslagene som er til høring.

Tabell 2 – oppsummering forslag administrasjonssteder

Nye politidistrikt	Geografisk område	Administrasjonssted i nytt distrikt
Finnmark	Finnmark fylke	Kirkenes*
Troms	Troms fylke	Tromsø
Nordland	Nordland fylke	Bodø
Trøndelag	Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker	Trondheim
Møre og Romsdal	Møre og Romsdal fylke	Ålesund
Vest	Hordaland pd og Sogn og Fjordane fylke	Bergen
Sør-vest	Rogaland fylke pluss Sirdal kommune, og Haugaland og Sunnhordland pd	Stavanger
Agder	Vest-Agder fylke unntatt Sirdal kommune, og Aust-Agder fylke	Kristiansand*
Sør-Øst	Telemark, Vestfold og Buskerud fylker	Drammen
Oslo	Oslo pd og Asker og Bærum pd	Oslo
Øst	Follo, Romerike og Østfold pd	Sarpsborg
Innlandet	Oppland og Hedmark fylker	Hamar

*Kirkenes som administrasjonssted i Finnmark politidistrikt er politisk besluttet. Kristiansand videreføres som administrasjonssted ettersom Agder politidistrikt ikke er berørt av sammenslåing av politidistrikter.

4. Administrasjonssted i det enkelte politidistrikt

Nedenfor beskrives forslag og vurderinger om administrasjonssted i det enkelte politidistrikt.

4.1 Finnmark politidistrikt

Det er politisk besluttet at administrasjonssted i nye Finnmark politidistrikt blir **Kirkenes**, jfr. Innst. 306 S (2014-2015). Andre alternativer er således ikke vurdert her.

4.2 Troms politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Troms politidistrikt er Tromsø og Harstad. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i Troms politidistrikt legges til **Tromsø**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Tromsø vurderes å ha en vesentlig mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Gjennomsnittlig kjøretid fra Tromsø til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) i Troms politidistrikt er beregnet til i overkant av 1 $\frac{3}{4}$ time, mens kjøretiden fra Harstad er beregnet til om lag 3 timer og 20 minutter. Om lag 70 000 innbyggere i Troms politidistrikt har reisevei på inntil 1 time til Tromsø, mens ca. 30 000 kan nå Harstad på samme kjøretid. På grunn av de store reiseavstandene i distriktet tillegges kriteriet større vekt enn i distrikter med kortere avstander.

Gjennomføringskostnader

Dagens nye politihus i Tromsø anses meget godt egnet for nytt administrasjonssted og har lavest beregnet kostnad for etablering av tilfredsstillende kapasitet ved operasjonssentralen. Harstad vil ha betydelig større kostnader enn Tromsø for å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentral ved nytt administrasjonssted. Dette gjelder både kostnader ved å utvide antall operatørplasser og gjennomføringskostnader knyttet til utvidelse og/eller ombygging. Dette skyldes primært at Tromsø har en større operasjonssentral i dag. Kostnadene ved å utvide antall operatørplasser i Harstad vurderes å være ca. 0,8 mill. kroner høyere enn utvidelse av operatørplasser i Tromsø, og det vil være ca. 1,8 mill. kr. høyere EBA-kostnader knyttet til ombygging av operasjonssentralen i Harstad. Det forventes om lag 1 mill. kroner høyere personellrelaterte omstillingskostnader ved å legge administrasjonsstedet til Harstad, fordi dette alternativet vil endre arbeidssted for flere ansatte enn om Tromsø velges. I begge tilfeller forventes ukependling og flytting å bli aktuell løsning for de som blir berørt av omstillingen.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Tromsø anses som vesentlig bedre egnet enn Harstad når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljørelaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Tromsø og Harstad har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med andre nødmeldingssentraler. Både Tromsø og Harstad har potensial for samlokalisering med brann- og redningsvesenets nødmeldingssentral i samme etasje, uten å flytte

politiets operasjonssentral. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg verken i Tromsø eller Harstad.

Rekrutteringsgrunnlag

Det er behov for å ha tilstrekkelig bemanning på operasjonssentralene i de nye politidistriktene, og å ha et tilstrekkelig grunnlag for rekruttering til operasjonssentralen og andre politifaglige miljøer ved administrasjonsstedet. Begge alternativene har et begrenset rekrutteringsgrunnlag i sitt nærområde, men det er samtidig stor forskjell, der Tromsø har vesentlig bedre forutsetninger for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov enn Harstad, ettersom det bor langt flere polititjenestemenn i geografisk nærhet til Tromsø enn Harstad. Med Harstad som administrasjonssted vil operasjonssentralen alene kunne trenge mer enn halvparten av alle polititjenestemenn i nærområdet, inklusive tjenestemenn med bosted i Nordland politidistrikt.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Tromsø vurderes som mer hensiktsmessig ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser, da både fylkesmann, fylkesberedskapssjef og AMK-sentralen er lokalisert i Tromsø. 110-sentral er lokalisert i både Tromsø og Harstad. Tromsø har også et politimessig ansvar for norsk sokkelvirksomhet. Tromsø vurderes også å ha noe bedre forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Harstad har vesentlig større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Tromsø, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Harstad-regionen har hatt en vesentlig lavere befolkningsvekst enn Tromsø i perioden 2004-2014, og en vesentlig lavere andel av den sysselsatte befolkningen er sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon (Harstad 13,4% og Tromsø 22,7% i 2013)⁵.

Oppsummering

Oppsummert anses Tromsø å være det beste alternativet for administrasjonssted i Troms politidistrikt. Tromsø vurderes mest hensiktsmessig ut fra de høyest vektete kriteriene, både hensynet til økonomi og gjennomførbarhet, kostnadseffektiv praktisk beliggenhet og kompetansekrav (rekrutteringsgrunnlag). Tromsø vurderes også som mest hensiktsmessig ut fra hensynet til nærhet til samvirkeaktører, mens Harstad kommer best ut når det gjelder potensialet for å bidra til det lokale tilbudet av statlige arbeidsplasser. Potensialet for samlokalisering med nødmeldingssentralene til brann og helse er vurdert å være relativt likt.

4.3 Nordland politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Nordland politidistrikt er Mosjøen og Bodø. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Bodø**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Bodø vurderes å ha en mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet enn Mosjøen, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom

⁵ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

befolkningmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Gjennomsnittlig kjøretid fra Bodø til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være i underkant av 4 timer, mens kjøretiden fra Mosjøen er beregnet til over 5 timer. Om lag 55 000 innbyggere har reisevei på inntil 1 time til Bodø, mens ca. 18 000 kan nå Mosjøen på samme kjøretid. På grunn av de store reiseavstandene i distriktet tillegges kriteriet større vekt enn i distrikter med kortere avstander.

Gjennomføringskostnader

Bodø vurderes som et mer hensiktsmessig alternativ enn Mosjøen ut fra hensynet til gjennomføringskostnader ved å etablere administrasjonssted. Bodø vil ha lavere kostnader for å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen, og betydelig lavere personellmessige omstillingskostnader. Dette skyldes hovedsakelig at Bodø har størst operasjonssentral og flest ansatte i dag. Mosjøen vurderes å medføre noe lavere gjennomføringskostnader, ca. 0,5 mill. kroner, knyttet til utvidelse og ombygging, mens kostnadene ved å utvide antall operatørplasser anslås å ligge ca. 0,8 mill. kroner høyere i Mosjøen enn i Bodø. Personellmessige omstillingskostnader for lokalisering av administrasjonssted i Mosjøen anslås om lag 2 mill. kroner høyere enn alternativet Bodø, på grunn av at flere ansatte blir berørt om administrasjonsstedet legges i Mosjøen. I begge tilfeller forventes ukependling og flytting å bli aktuell løsning for de som blir berørt av omstillingen.

I Bodø har politiet tilbud om å flytte operasjonssentral med visse tilleggsfunksjoner inn i ny brannstasjon. Politidirektoratet ser fordeler og ulemper ved en slik løsning, og har foreløpig ikke foretatt endelig beslutning. Valg av administrasjonssted er imidlertid basert på de lokaler politiet disponerer i dag.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Mosjøen anses som noe bedre egnet enn Bodø når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Mosjøen og Bodø har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentraler. Både Bodø og Mosjøen har potensial for samlokalisering med brann i samme etasje, uten å flytte politiets operasjonssentral. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken Bodø eller Mosjøen.

Rekrutteringsgrunnlag

Bodø vurderes som mer hensiktsmessig ut fra hensynet til rekrutteringsgrunnlag. Begge alternativene har et begrenset rekrutteringsgrunnlag i sitt nærområde, men det er samtidig stor forskjell, der Bodø har vesentlig bedre forutsetninger for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov enn Mosjøen, ettersom det bor langt flere polititjenestemenn i geografisk nærhet til Bodø. Med Mosjøen som administrasjonssted vil operasjonssentralen alene kunne trenge godt over halvparten av alle polititjenestemenn i nærområdet.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Bodø vurderes som mer hensiktsmessig enn Mosjøen ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser, ut fra at både fylkesmann, fylkesberedskapssjef, 110-sentral og AMK-sentral er plassert i Bodø.

Sivilforsvaret har avdeling i både Bodø og Mosjøen. I Bodø er også Hovedredningsentralen Nord-Norge lokalisert. For Mosjøens del har det blitt vektlagt at de har bygd opp særlig kompetanse innenfor etterforskning og operativ bistand ved hendelser på kontinentalsokkelen, ettersom Helgeland politidistrikt som ett av fire politidistrikter har et politimessig ansvar for norsk sokkelvirksomhet. Bodø vurderes å ha noe bedre forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Mosjøen er vurdert å ha større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Bodø, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Mosjøen-regionen har en befolkningsnedgang på 1,7% i perioden 2004-2014, mens Bodø har hatt en befolkningsvekst på 11,8% i samme periode. Mosjøen har en vesentlig lavere andel av den sysselsatte befolkningen sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn Bodø (Mosjøen 9,1% og Bodø% 21,2 i 2013)⁶.

Oppsummering

Oppsummert vurderes Bodø etter en samlet vurdering å være best egnet som administrasjonssted i nye Nordland politidistrikt. Bodø vurderes mest hensiktsmessig fra de høyest vektete kriteriene, både hensynet til gjennomføringskostnader, kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet, og krav til kompetanse (rekrutteringsgrunnlag). Bodø kommer også best ut når det gjelder nærhet til samvirkeaktører, mens Mosjøen kommer best ut når det gjelder operasjonssentralens egnethet med tanke på politiets egen sikkerhet og som praktisk arbeidsplass, og potensial for å bidra til det lokale tilbudet av statlige arbeidsplasser. Potensialet for samlokalisering med nødmeldingssentralene til brann og helse er vurdert å være relativt likt.

4.4 Trøndelag politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Trøndelag politidistrikt er Steinkjer og Trondheim. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Trondheim**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Trondheim vurderes å ha en vesentlig mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet enn Steinkjer, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Gjennomsnittlig kjøretid fra Trondheim til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være i overkant av 1 time, mens kjøretiden fra Steinkjer er beregnet til i underkant av 2 timer. Om lag 265 000 innbyggere har reisevei på inntil 1 time til Trondheim, mens ca. 65 000 kan nå Steinkjer på samme kjøretid. På grunn av de relativt store reiseavstandene i distriktet tillegges kriteriet noe større vekt enn i distrikter med kortere avstander.

Gjennomføringskostnader

Trondheim vurderes som det mest hensiktsmessige alternativet ut fra hensynet til gjennomføringskostnader. Trondheim vil ha vesentlig lavere kostnader knyttet til å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen. Dette skyldes at Trondheim har en større operasjonssentral i dag, og flere ansatte enn Steinkjer. Dagens politihus i Trondheim anses som godt egnet i et sammenslått nytt politidistrikt Trøndelag, mens dagens løsning ved Steinkjer ikke anses spesielt egnet for en utvidelse av det omfang det her vil være snakk om. Eksempelvis vil kostnadene ved å

⁶ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

utvide antall operatørplasser i Steinkjer til ønsket nivå være ca. 4,8 mill. kr. høyere enn ved utvidelse i Trondheim. EBA-kostnader knyttet til ombygging av operasjonssentralen i Steinkjer vil være betydelig større enn ved ombygging i Trondheim. Usikkerhet om hvordan en tilfredsstillende løsning kan la seg realisere i Steinkjer, har medført at det ikke foreligger noe estimat for prosjektkostnad. Personellmessige omstillingskostnader for lokalisering av administrasjonssted i Steinkjer vil være vesentlig høyere enn ved lokalisering i Trondheim, siden det er betydelig flere ansatte som blir berørt dersom administrasjonsstedet legges til Steinkjer. I begge alternativer forventes ukependling og flytting å bli aktuell løsning for de som blir berørt av omstillingen, og kostnadsforskjellen anslås å bli i overkant av 4,5 mill. kroner.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Trondheim er også vurdert som vesentlig bedre egnet enn Steinkjer når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Steinkjer og Trondheim har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentraler. Begge har potensial for samlokalisering med brann i samme etasje, uten å flytte politiets operasjonssentral, men dette vil sannsynligvis kreve en større omrokking av dagens operasjonsområder. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken Trondheim og Steinkjer.

Rekrutteringsgrunnlag

Trondheim anses som mest hensiktsmessig ut fra hensyn til rekrutteringsgrunnlaget. Trondheim har et vesentlig bredere rekrutteringsgrunnlag for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov på operasjonssentralen enn Steinkjer, ettersom det bor vesentlig flere polititjenestemenn i geografisk nærhet til Trondheim enn Steinkjer. Med Steinkjer som administrasjonssted vil operasjonssentralen alene kunne trenge nesten halvparten av alle polititjenestemenn i nærområdet.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Trondheim vurderes som noe mer hensiktsmessig enn Steinkjer ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Begge stedene har nærhet til fylkesmann, fylkesberedskapssjef og sivilforsvar, mens 110-sentral og AMK-sentral er plassert i Trondheim. Forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten vurderes å være relativt likt.

Lokaliseringspolitikk

Steinkjer har større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Trondheim, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Steinkjer-området har en vesentlig lavere befolkningsvekst enn Trondheim i perioden 2004-2014, og en lavere andel av den sysselsatte befolkningen sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn Trondheim (Steinkjer 8,3% og Trondheim 14,7% i 2013)⁷.

⁷ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

Oppsummering

Oppsummert vurderes Trondheim å være best egnet som administrasjonssted i nye Trøndelag politidistrikt. Trondheim blir vurdert å være det klart mest hensiktsmessige alternativet ut fra de høyest vektete kriteriene, rekrutteringsgrunnlag, kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet, og gjennomføringskostnader. Trondheim kommer noe bedre ut enn Steinkjer i vurderingen av nærhet til sentrale samarbeidsaktører, mens Steinkjer kommer best ut i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken. Trondheim kommer bedre ut med hensyn til operasjonssentralenes egnethet. Potensialet for samlokalisering med andre nødetater er vurdert relativt likt.

4.5 Møre og Romsdal politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Møre og Romsdal politidistrikt er Ålesund og Kristiansund. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Ålesund**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Ålesund vurderes å ha en mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet enn Kristiansund, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Geografien og befolkningsmønster i distriktet gir forholdsvis lange reiseavstander, selv om distriktet dekker et forholdsvis begrenset landområde. Gjennomsnittlig kjøretid fra Ålesund til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være om lag 1 time og 40 minutter, mens kjøretiden fra Kristiansund er beregnet til nesten 2 og en halv time. Om lag 83 000 innbyggere har reisevei på inntil 1 time til Ålesund, mens ca. 40 000 kan nå Kristiansund på samme kjøretid. På grunn av de relativt store reiseavstandene i distriktet tillegges kriteriet noe større vekt enn i distrikter med kortere avstander.

Gjennomføringskostnader

Kristiansund vurderes som noe mer hensiktsmessig enn Ålesund ut fra hensynet til gjennomføringskostnader for etablering av ønsket kapasitet på operasjonssentralene. Dette baseres på at Kristiansund har noe større kapasitet enn Ålesund i dag, og at dette alternativet derfor krever minst ombygging eller utvidelse. Kostnadene ved å utvide antall operatørplasser i Ålesund vil være ca. 0,8 mill. høyere enn ved utvidelse i Kristiansund, og foreløpige vurderinger tilsier at EBA-kostnaden ved ombygging av operasjonssentral vil være ca. 0,8 mill. kroner høyere i Ålesund enn i Kristiansund. Personellmessige omstillingskostnader vil bli noe høyere, om lag 0,7 mill. kroner, ved valg av Ålesund fremfor Kristiansund. Dette skyldes at Kristiansund har flest ansatte ved operasjonssentralen i dag. I begge alternativer forventes ukependling og flytting å bli aktuell løsning for de som blir berørt av omstillingen.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Ingen av politihusene vurderes å være veldig godt egnet, men Kristiansund vurderes som noe bedre enn Ålesund når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterede forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Ålesund og Kristiansund har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brannvesenets nødmeldingssentral. Begge har potensial for slik samlokalisering i samme etasje, uten å flytte politiets operasjonssentral. Det anses ikke som

realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken Ålesund og Kristiansund.

Rekrutteringsgrunnlag

Ålesund vurderes som et mer hensiktsmessig administrasjonssted enn Kristiansund ut fra hensyn til rekruttering og kompetanse. Begge alternativene har et relativt begrenset rekrutteringsgrunnlag i sitt nærområde, men Ålesund synes å ha bedre forutsetninger enn Kristiansund, ettersom det bor flere polititjenestemenn i geografisk nærhet til Ålesund. Med Kristiansund som administrasjonssted vil operasjonssentralen alene kunne trenge nær en tredel av alle polititjenestemenn i nærområdet. Ålesund vil trenge en noe lavere andel, og vil ha et større befolkningsgrunnlag å rekruttere blant i et lengre tidsperspektiv.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Det vurderes å være marginale forskjeller mellom Ålesund og Kristiansund når det gjelder hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Sentrale samarbeidsaktører i ved større kriser og hendelser, som fylkesmann, fylkesberedskapssjef med videre, er lokalisert i Molde. 110-sentral, AMK-sentral og Kystverket er lokalisert i Ålesund, mens andre beredskapsmiljøer som inngår i beredskapssamvirket for bl.a. offshoreinstallasjoner og landanlegg er lokalisert i Kristiansund. For Kristiansunds del har det blitt vektlagt at de har bygd opp særlig kompetanse innenfor etterforskning og operativ bistand ved hendelser på kontinentalsokkelen, ettersom Nordmøre og Romsdal politidistrikt som ett av fire politidistrikter har et politimessig ansvar for norsk sokkelvirksomhet. Forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten vurderes å være relativt likt.

Lokaliseringspolitikk

Kristiansund har større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Ålesund, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Kristiansund-regionen har hatt en vesentlig lavere befolkningsvekst enn Ålesund i perioden 2004-2014, og en noe lavere andel av den sysselsatte befolkningen er sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon (Kristiansund 7,1% og Ålesund 9,0% i 2013)⁸.

Oppsummering

Oppsummert vurderes Ålesund som best egnet som administrasjonssted i nye Møre og Romsdal politidistrikt. Ålesund vurderes som mest egnet ut fra de høyest vektete kriteriene, særlig ut fra hensynet til rekrutteringsgrunnlaget og til kostnadseffektiv praktisk beliggenhet ved administrasjonsstedet. Politidirektoratet har i sin vurdering lagt stor vekt på hensynet til muligheten for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, altså et best mulig rekrutteringsgrunnlag. Kristiansund vurderes som bedre ut fra viktige hensyn som gjennomføringskostnad og bedre egnethet ved lokaler, men har svakhet i rekrutteringsgrunnlaget. Bemanningsbehov for administrasjonsstedet med operasjonssentral vil kreve en meget høy andel av politi bosatt i området, og det vil bli behov for å gjennomføre flere kompenserende tiltak for å sikre polititjenesten. Kristiansund vurderes også som noe bedre enn Ålesund ut fra hensynet til lokaliseringspolitikken. Kriteriet om infrastruktur og samarbeidsaktører vurderes relativt likt. En vurdering ut fra kriteriene viser at det er mindre forskjeller mellom de to alternative administrasjonsstedene i dette politidistriktet enn i de øvrige politidistriktene.

⁸ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

4.6 Vest politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i politidistrikt Vest er Florø og Bergen. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Bergen**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Bergen vurderes å ha en vesentlig mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet enn Florø, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Gjennomsnittlig kjøretid fra Bergen til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være om lag 1 time og 10 minutter, mens kjøretiden fra Florø er beregnet til å være rundt 3 ¾ time. I underkant av 400 000 innbyggere har reisevei på inntil 1 time til Bergen, mens ca. 25 000 kan nå Florø på samme kjøretid. På grunn av de store reiseavstandene i distriktet tillegges kriteriet større vekt enn i distrikter med kortere avstander.

Gjennomføringskostnader

Bergen anses å være mer hensiktsmessig alternativ enn Florø også ut fra hensynet til gjennomføringskostnader. Bergen vil ha vesentlig lavere kostnader for å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen enn Florø. Dette skyldes at Bergen har en større operasjonssentral i dag, og det anslås at kostnader for å utvide antall operatørplasser vil ligge ca. 4 mill. kroner høyere i Florø enn i Bergen. De foreløpige estimatene for EBA-kostnader knyttet til ombygging av operasjonssentralen vurderes å være relativt like. Personellmessige omstillingskostnader for lokalisering av administrasjonssted i Florø vil være vesentlig høyere, om lag 7,5 mill. kroner, enn ved lokalisering i Bergen, først og fremst på grunn av forskjeller i antall ansatte. I begge alternativer forventes ukependling og flytting å bli aktuell løsning for de som blir berørt av omstillingen.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Bergen er også vurdert som vesentlig bedre egnet enn Florø når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Bergen vurderes å ha et vesentlig større potensial for samlokalisering med brannvesenets nødmeldingssentral. Bergen er vurdert å ha potensial for samlokalisering med brann i samme etasje, uten å flytte politiets operasjonssentral, mens samlokalisering vurderes som lite realistisk dersom operasjonssentralen i politidistrikt Vest legges til Florø. Nødmeldingstjenestene for brann og politi er samlokalisert i Florø i dag, men plassen strekker ikke til når begge sentralene må utvide sin kapasitet. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken i Florø eller Bergen.

Rekrutteringsgrunnlag

Bergen kommer best ut med hensyn til rekrutteringsgrunnlaget (kompetansekrav). Bergen har et godt rekrutteringsgrunnlag for å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, mens polititjenestemenn som i dag bor i Florøs nærområde ikke utgjør tilstrekkelig antall til å dekke operasjonssentralen alene. Legges administrasjonsstedet til Florø må det iverksettes en rekke kompensierende tiltak for å sikre sentrale operative- og andre fellesfunksjoner og samtidig etablere ressursgrunnlag for de lokale polititjenestene.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Bergen vurderes som et mer hensiktsmessig alternativ enn Florø ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Både fylkesmann, fylkesberedskapssjef, sivilforsvar, 110-sentral og AMK-sentral er plassert i Bergen. Det er også lokalisert 110-sentral i Florø, i samme bygg som politiet. Fylkesmann og fylkesberedskap i Sogn og Fjordane er stedsplassert i Leikanger, mens AMK er lokalisert i Førde og Sivilforsvaret i Sogndal. Bergen vurderes også å ha bedre forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Florø er vurdert å ha større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Bergen, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Florø-regionen har en vesentlig lavere befolkningsvekst enn Bergensområdet i perioden 2004-2014, og en lavere andel av den sysselsatte befolkningen sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn Bergen (Florø 3,6% og Bergen 11,7% i 2013)⁹.

Oppsummering

Oppsummert vurderes Bergen å være best egnet som administrasjonssted i nye Vest politidistrikt. Bergen blir vurdert klart mer hensiktsmessig på de høyest vektete kriteriene; rekrutteringsgrunnlag, gjennomføringskostnader og kostnadseffektiv praktisk beliggenhet. Bergen vurderes også som vesentlig mer egnet med tanke på potensialet for samlokalisering med brannvesenets nødmeldesentraler. Bergen vurderes også som et mer hensiktsmessig alternativ med tanke på nærhet til sentrale samarbeidsaktører. Florø kommer bedre ut enn Bergen i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken.

4.7 Sør-Vest politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Sør-Vest politidistrikt er Haugesund og Stavanger. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Stavanger**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Stavanger vurderes å ha en vesentlig mer kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet enn Haugesund, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og administrasjonssted og forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Gjennomsnittlig kjøretid fra Stavanger til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være i underkant av 1 time, mens kjøretiden fra Haugesund er beregnet til å være rundt 1 ¾ time. Om lag 315 000 innbyggere har reisevei på inntil 1 time til Stavanger, mens ca. 110 000 kan nå Haugesund på samme kjøretid.

Gjennomføringskostnader

Stavanger vurderes å være et mer hensiktsmessig administrasjonssted enn Haugesund ut fra hensynet til gjennomføringskostnader for å etablere ønsket kapasitet på operasjonssentralen. Dette skyldes at Stavanger har en større operasjonssentral og flere ansatte. Kostnadene ved å utvide operasjonssentralen i Haugesund til ønsket nivå vil være ca. 2,4 mill. kroner høyere enn i Stavanger. De foreløpige estimatene for ombygging av operasjonssentralen tilsier at Haugesund som alternativ vil bli ca. 1,2 mill. kroner dyrere enn tilsvarende i Stavanger. Personellmessige omstillingskostnader for lokalisering av administrasjonssted i Haugesund vil være vesentlig høyere enn i Stavanger,

⁹ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

anslagsvis 4,8 mill. kroner. I begge alternativer forventes dagpendling, ukependling og flytting alle å være aktuelle løsninger for de som blir berørt av omstillingen.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Stavanger er også vurdert som vesentlig bedre egnet enn Haugesund når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Haugesund og Stavanger har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentral. Begge har potensial for samlokalisering i samme etasje, men i Haugesund kan det være behov for å også flytte politiets operasjonssentral til annet sted i bygget om samlokalisering skal kunne gjennomføres. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg verken i Haugesund og Stavanger.

Rekrutteringsgrunnlag

Stavanger vurderes som et klart mer hensiktsmessig administrasjonssted enn Haugesund ut fra hensyn til rekruttering og kompetanse. Stavanger har et vesentlig bredere rekrutteringsgrunnlag for å dekke bemanningsbehov på operasjonssentralen og hovedsetet enn Haugesund, ettersom det bor langt flere polititjenestemenn i geografisk nærhet til Stavanger enn Haugesund. Mens administrasjonssted i Stavanger vil kunne dekkes med moderat tiltrekning av politiansatte i nærområdet, vil operasjonssentralen alene kunne trenge mer enn en tredel i Haugesund.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Stavanger vurderes som mer hensiktsmessig enn Haugesund ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser, ut fra at både fylkesmann, fylkesberedskapssjef og AMK-sentral er plassert i Stavanger. Det er lokalisert 110-sentral og AMK-sentral i Haugesund. I Stavanger finnes også Hovedredningssentralen Sør-Norge, og beredskapsmiljøer knyttet til offshore, så vel nærhet til Oljedirektoratet, Petroleumstilsynet og sentrale aktører i olje- og gassindustrien. Stavanger har også et politimessig ansvar for norsk sokkelvirksomhet Stavanger vurderes også å ha noe bedre forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Haugesund har et noe større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Stavanger, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Haugesund-regionen har hatt en lavere befolkningsvekst enn Stavanger i perioden 2004-2014, mens andelen av den sysselsatte befolkningen som er sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon er omtrent lik (Haugesund 6,9% og Stavanger 6,8% i 2013)¹⁰.

Oppsummering

Oppsummert vurderes Stavanger å være best egnet som administrasjonssted i nye Sør-Vest politidistrikt. Stavanger vurderes som klart mer hensiktsmessig ut fra de høyest vektete kriteriene;

¹⁰ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

rekrutteringsgrunnlag, gjennomføringskostnader og kostnadseffektiv praktisk beliggenhet i politidistriktet. I tillegg kommer Stavanger best ut når det gjelder nærhet til sentrale samarbeidsaktører. Haugesund kommer noe bedre ut enn Stavanger i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken. Potensialet for samlokalisering med brann og helse vurderes relativt likt.

4.8 Agder politidistrikt

Agder politidistrikt blir ikke omfattet av sammenslåing av politidistrikter i nærpolitireformen, og videreføres som politidistrikt som i dag. **Kristiansand** forblir hovedsete i Agder politidistrikt.

4.9 Sør-Øst politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Sør-Øst politidistrikt er Skien, Tønsberg, Drammen og Hønefoss. Politidirektoratets foreløpige konklusjon er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Drammen**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Drammen og Tønsberg vurderes relativt likt med tanke på kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet, både når det gjelder forholdet mellom dagens tjenestesteder og alternative administrasjonssteder, men også forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og administrasjonssted. Drammen har noe kortere reisevei til gjennomsnittet av befolkningen, mens Tønsberg ligger mer sentralt med tanke på de største tjenestestedene, og de mest befolkningsrike områdene langs kysten. Skien og Hønefoss vurderes svakere enn Drammen og Tønsberg på dette kriteriet. Gjennomsnittlig kjøretid fra Drammen og Tønsberg til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til å være i overkant av 1 time, mens tilsvarende kjøretider fra Skien og Hønefoss er beregnet til henholdsvis i underkant av 1 ½ time og ca. 1 ¾ time. Antall innbyggere i Sør-Øst politidistrikt som bor innenfor en times kjøreavstand er ca. 380 000 for Tønsberg, ca. 365 000 for Drammen, ca. 195 000 for Skien og ca. 100 000 for Hønefoss.

Gjennomføringskostnader

Tønsberg vurderes å være det alternativet som krever lavest gjennomføringskostnader med tanke på etablering av ønsket kapasitet ved operasjonssentralene. For ombygging og utvidelse av antall operatørplasser synes Skien og være det rimeligste alternativet, om lag 0,7 mill. kroner lavere enn Tønsberg og 2,9 mill. kroner lavere enn Drammen. Det er ikke klart hvordan en løsning kan realiseres i politihuset på Hønefoss. Det foreligger derfor ikke noen kostnadsberegnet prosjektskisse her, og det legges til grunn at Hønefoss som alternativ vil bli vesentlig dyrere enn de andre. Skien som alternativ vurderes relativt kostbart med tanke på personellrelaterte omstillingskostnader. Her synes Tønsberg å komme best ut, 0,8 mill. kroner lavere enn Drammen, 3,1 mill. kroner lavere enn Skien og 9,8 mill. kroner lavere enn Hønefoss. Tønsberg ligger forholdsvis sentralt i distriktet. Ved valg av Tønsberg legges til grunn at et mindretall av de ansatte ved operasjonssentralen i Hønefoss, halvparten av de ansatte ved Skien og alle ansatte ved Drammen kommer til å dagpendle til nytt tjenestested. Øvrige ansatte flytter eller ukependler. Ved valg av Drammen forventes at alle ansatte ved operasjonssentralene i Tønsberg og Hønefoss dagpendler, mens de ansatte fra Skien må flytte eller ukependle. Velges Skien forventes en god andel dagpendlere fra Tønsberg, mens øvrige vil flytte eller ukependle. Dersom Hønefoss blir valgt forventes at alle fra Skien og et flertall fra Tønsberg må flytte eller ukependle, mens alle fra Drammen og et mindretall fra Tønsberg vil dagpendle. Med tanke på hvor mange ansatte ved operasjonssentralene som blir berørt ved de ulike alternativene, vil Skien som administrasjonssted berøre færrest, foran Drammen og Tønsberg, mens Hønefoss som alternativ vil berøre klart flest.

I sum vurderes gjennomføringskostnadene i Tønsberg å ligge om lag 3 mill. kroner lavere enn Drammen og 3,2 mill. kroner lavere enn Skien. Hønefoss utgjør det dyreste alternativet og det er ikke klart hvordan politihuset kan tilpasses for formålet.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Drammen vurderes å være mest hensiktsmessig når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Tønsberg vil også være godt egnet, men vurderes som svakere enn Drammen. Skien vurderes som tilfredsstillende, mens Hønefoss vurderes som uegnet. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Politihuset i Drammen er vurdert å ha best forutsetninger for samlokalisering, og synes foreløpig å være det eneste i landet som ligger til rette for å kunne samlokalisere nødmeldingssentralene for politi, brann og helse i samme etasje. Tiltaket krever imidlertid en relokalisering av politiets operasjonssentral til annen plassering i nåværende etasje. Tønsberg og Skien vurderes relativt likt når det gjelder potensialet for samlokalisering med brann- og redningsvesenets nødmeldingssentraler, og vil begge ha potensial for samlokalisering i samme etasje. For Hønefoss sin del er det vurdert at det ikke er realistisk med samlokalisering. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken Tønsberg, Skien eller Hønefoss.

Rekrutteringsgrunnlag

Drammen og Tønsberg har et meget bredt rekrutteringsgrunnlag med tanke på å kunne dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, med særlig vekt på en tilfredsstillende bemanning på operasjonssentralen. Tønsberg har best rekrutteringsgrunnlag innenfor Sør-Øst politidistrikt, tett fulgt av Drammen. Skien og deretter Hønefoss ligger et godt stykke bak med tanke på politiansatte i nærområdet innenfor eget distrikt. Drammen og Hønefoss har imidlertid god mulighet for også å kunne trekke på politiansatte i Oslo som rekrutteringsbase. Selv om Drammen og Tønsberg vurderes som best egnet, synes alle alternativene å ha gode forutsetninger for rekruttering, og kriteriet gir lite utslag på totalvurderingen.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Drammen, Tønsberg og Skien vurderes som mer hensiktsmessig enn Hønefoss ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Fylkesmann og fylkesberedskapssjef er lokalisert både i Drammen, Tønsberg og Skien, 110-sentral i Drammen og Skien, AMK-sentral i Tønsberg og Drammen. For Hønefoss sin del er de fleste beredskapsaktørene lokalisert i Drammen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er også lokalisert i Tønsberg, og det er nærhet til andre nasjonale sikkerhetsmiljøer nærheten. Drammen, Tønsberg og Skien vurderes å ha relativt like forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten, mens Hønefoss vurderes noe lavere enn de tre andre alternativene til administrasjonssted på denne faktoren.

Lokaliseringspolitikk

Valg av Skien har større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Tønsberg, Drammen og Hønefoss ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen, sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne

befolkningen. Grenland-regionen har en lavere befolkningsvekst enn områdene rundt Tønsberg, Drammen og Hønefoss i perioden 2004-2014 (Skien 4,2%, Hønefoss 7,5%, Tønsberg 10,6% og Drammen 13,3%). I Skien er også en noe lavere andel av den voksne befolkningen i regionen sysselsatt. Tønsberg har en høyere andel sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn de øvrige alternativene, og Drammen den laveste andelen sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon (Tønsberg 12,7%, Skien 9,5%, Hønefoss 9,3% og Drammen 8,6% i 2013)¹¹.

Oppsummering

Oppsummert er Drammen vurdert å være best egnet som administrasjonssted i nye Sør-Øst politidistrikt. Det er hensynet til lokalenes egnethet og særlig mulighet for samlokalisering i tråd med oppdraget (jfr. pkt. 1) som avgjør til fordel for Drammen. Lavest gjennomføringskostnader gir Tønsberg et fortrinn fremfor de øvrige alternativene, men ikke nok til å påvirke konklusjonen. Drammen og Tønsberg vurderes relativt likt innenfor øvrige kriterier. Skien og Hønefoss kommer bedre ut enn Drammen og Tønsberg i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken.

4.10 Innlandet politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Innlandet politidistrikt er Hamar, Gjøvik, og Lillehammer. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Hamar**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Hamar og Gjøvik vurderes å ha forholdsvis lik kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet, mens Lillehammers beliggenhet vurderes marginalt svakere, når det gjelder forholdet mellom befolkningsmessig tyngdepunkt og mulig administrasjonssted. Det er små forskjeller mellom alternativene på dette punkt, og kriteriet gir derfor ikke store utslag på totalvurderingen. Gjennomsnittlig kjøreavstand fra Hamar til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets) er beregnet til om lag 1 ¼ time, Gjøvik noen få minutter mer, mens den gjennomsnittlige kjøreavstanden fra Lillehammer til publikum utgjør i underkant av 1 ½ time. Ca. 193 000 innbyggere i Innlandet politidistrikt kan nå Gjøvik innenfor en kjøretid på 1 time, ca. 175 000 kan nå Hamar og ca. 150 000 kan nå Lillehammer innenfor samme tid.

Gjennomføringskostnader

Lillehammer synes å være et marginalt bedre alternativ enn de andre med hensyn til gjennomføringskostnader for å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen. For tilpasning av bygninger og utvidelse av antall operatørplasser vurderes Gjøvik å være det rimeligste alternativet, men bare 0,2 mill. kroner lavere enn Hamar. Lillehammer som alternativ er estimert 3,4 mill. kroner mer kostnadskrevenne enn Gjøvik. Lillehammer vurderes som klart rimeligst ut fra personellrelaterte omstillingskostnader, på tross av at alternativet berører arbeidsstedet til flest ansatte ved operasjonssentralene; 3,5 mill. kroner lavere enn Hamar og 5,3 mill. kroner lavere enn Gjøvik. Lillehammers fordel i denne sammenheng er gode offentlige kommunikasjoner til og fra de andre byene, noe som tillater dagpendling for alle berørte. Det vil normalt være offentlig kommunikasjon som legges til grunn for de individuelle omstillingsavtalene. Mellom Hamar og Lillehammer er reisetiden så kort at ekstraordinære omstillingsutgifter vurderes å kunne unngås. De effektive kommunikasjonslinjene mellom Hamar og Lillehammer er også Hamars fordel som alternativ fremfor Gjøvik.

¹¹ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

I sum vurderes gjennomføringskostnadene ved Lillehammer som administrasjonssted å ligge om lag 0,4 mill. kroner lavere enn alternativet Hamar og 2 mill. kroner lavere enn Gjøvik. Også på dette punkt gjør forskjellene lite utslag på totalvurderingene.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Hamar og Gjøvik vurderes å være bedre egnet enn Lillehammer når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

De tre alternativene til administrasjonssted i Innlandet politidistrikt har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentral. Samtlige av disse har potensial for samlokalisering samme etasje, men mens dette for Gjøvik og Hamars del trolig kan oppnås uten å flytte politiets operasjonssentral, vil det for Lillehammers del sannsynligvis være nødvendig å bygge ny operasjonssentral i en annen etasje for å gi rom for samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentral. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i noen av alternativene.

Rekrutteringsgrunnlag

Alle alternativene vurderes å ha et akseptabelt rekrutteringsgrunnlag i sitt nærområde med tanke på å kunne dekke operasjonssentralens bemanningsbehov, men det foreligger noen forskjeller som gir en viss påvirkning på totalvurderingen.

Hamar som alternativ synes best med tanke på rekruttering og kompetansekrav. Hamar har et relativt godt rekrutteringsgrunnlag i sitt nærområde i Innlandet politidistrikt, og har samtidig større mulighet enn de andre til å rekruttere fra naboliktrikter. Gjøvik har et noe lavere rekrutteringsgrunnlag i eget politidistrikt enn Hamar, og har samtidig noe svakere forutsetninger for å rekruttere fra polititjenestemenn bosatt i naboliktrikter. Lillehammer vurderes å ha det laveste rekrutteringsgrunnlaget av alternativene.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Hamar vurderes som mer hensiktsmessig enn Lillehammer og Gjøvik ut fra hensynet til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Lillehammer kommer noe bedre ut enn Gjøvik på vurderingen av dette kriteriet. Fylkesmann og fylkesberedskapssjef er lokalisert både i Hamar og Lillehammer. For Gjøvik sin del er de fleste beredskapsaktørene lokalisert i Lillehammer. De tre alternative administrasjonsstedene vurderes å ha relativt like forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Gjøvik har et noe større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Hamar og Lillehammer, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Gjøvik-regionen har en lavere befolkningsvekst enn Hamar- og Lillehammerområdene i perioden 2004-2014. Gjøvik har også en noe lavere andel av den voksne befolkningen i regionen sysselsatt, og en noe lavere andel av den sysselsatte befolkningen sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn

områdene rundt Hamar og Lillehammer (Gjøvik 10,1%, Hamar 11,7 og Lillehammer 17,3% sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon i 2013). Lillehammer og Hamar har relativt lik befolkningsvekst i denne perioden, og Lillehammer en større andel av den voksne befolkningen i regionen sysselsatt i 2013 (Lillehammer 79,33% og Hamar 75,61%)¹².

Oppsummering

Oppsummert er Hamar etter en samlet vurdering best egnet som administrasjonssted i nye Innlandet politidistrikt. Hamars største fortrinn er et bredere rekrutteringsgrunnlag og nærhet til samarbeidsaktører. Hamar har også en noe bedre kommunikasjonsmessig beliggenhet enn øvrige alternativ. På øvrige kriterier vurderes Hamar på høyde med, eller tett bak de øvrige alternativene. Gjøvik kommer bedre ut enn Hamar i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken.

4.11 Oslo politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Oslo politidistrikt er Oslo og Sandvika. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Oslo**.

Nye Oslo politidistrikt skiller seg fra de øvrige politidistriktene ved at distriktet er lite i geografisk omfang, korte reiseavstander, med stor befolkning. Sandvika og Oslo er en del av den samme bo- og arbeidsmarkedsregion (storbyregion Oslo). Kriterier kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet vil etter Politidirektoratets vurdering være mindre sentralt i vurderingen av administrasjonssted, ettersom reiseavstandene i det nye distriktet vil være meget korte sammenlignet med andre politidistrikter. Det samme vil gjelde krav til kompetanse, ettersom rekrutteringsgrunnlaget med tanke på å dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov vil være meget godt sammenlignet med de fleste andre politidistrikter. Disse kriteriene vil således ikke være egnet til å skille mellom hensiktsmessighet ved alternative administrasjonssteder på samme måte som ved de øvrige politidistriktene. Denne vurderingen gjelder også kriteriet hensynet til lokaliseringspolitikken og nærhet til samarbeidsaktører. Både Oslo og Sandvika vurderes som meget hensiktsmessige administrasjonssteder ut fra disse kriteriene. Sandvika kan vurderes som noe mer hensiktsmessig enn Oslo ut fra hensynet til lokaliseringspolitikken, mens Oslo som noe mer hensiktsmessig ut fra kriteriet nærhet til tjenesten, med tanke på en kostnadseffektiv praktisk beliggenhet i forhold til befolkningsmessig tyngdepunkt, men disse faktorene vurderes å være relativt like.

Oslo vurderes som mest hensiktsmessig med tanke på gjennomføringskostnader for å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen. Oslo har en betydelig større operasjonssentral og det anslås en kostnadsforskjell for utvidelse av antall operatørplasser på 11,2 mill. kroner til fordel for Oslo. Det er behov for å gå dypere inn i praktiske prosjekteringsløsninger både i Sandvika og i Oslo, før det kan anslås kostnader for tilpasninger av bygningsmassen. Mulighetene vurderes imidlertid langt bedre i politihuset i Oslo enn i Sandvika, både med hensyn til å finne mindre kostnadskrevende løsninger og når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-relaterte forhold ved operasjonssentralen.

Avstanden mellom alternativene er for kort til at det utløses personellrelaterte omstillingsutgifter.

Potensialet for samlokalisering med brannvesenets nødmeldingssentral i Oslo og Sandvika er usikkert, og Politidirektoratet har vurdert disse relativt likt. Det er sannsynligvis behov for også å flytte politiets operasjonssentral for å finne praktisk samlokaliseringsløsning med 110-sentralen.

¹² Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i verken i Oslo eller Sandvika.

Oppsummert er Oslo etter en samlet vurdering best egnet som administrasjonssted i nye Oslo politidistrikt. Hensynet til gjennomføringskostnader er utslagsgivende for denne vurderingen, særlig grunnet kostnader knyttet til å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen. Kriteriene kostnadseffektiv praktisk beliggenhet og rekrutteringsgrunnlag, nærhet til sentrale samarbeidsaktører og hensynet til lokaliseringspolitikken er på grunn av korte avstander vektlagt lavere ved stedsvalget i Oslo politidistrikt, enn ved tilsvarende vurderinger i andre politidistrikter. Politidirektoratet kan for Oslos vedkommende ikke se at disse kriteriene har stor betydning for valg av administrasjonssted.

4.12 Øst politidistrikt

Alternativene til administrasjonssted i Øst politidistrikt er Lillestrøm, Ski og Sarpsborg. Politidirektoratets forslag er at administrasjonssted i dette distriktet legges til **Sarpsborg**.

Kommunikasjonsmessig beliggenhet

Det vurderes å være små forskjeller mellom de tre alternativene med hensyn til deres kommunikasjonsmessige beliggenhet. Det er også relativt korte reiseavstander i distriktet, så kriteriet tillegges noe lavere betydning enn i distrikter med lange reiseavstander. Ski ligger sentralt plassert i distriktet og har kortest gjennomsnittlig reiseavstand til publikum (tyngdepunkt i grunnkrets), beregnet til 45 minutter. Lillestrøm følger rett etter med om lag 50 minutters gjennomsnittlig reiseavstand, mens det for Sarpsborgs vedkommende er beregnet en reisetid rett i underkant av 1 time. Ca. 510 000 innbyggere i Øst politidistrikt kan nå Ski innenfor en kjøretid på 1 time, ca. 420 000 kan nå Lillestrøm og ca. 380 000 kan nå Sarpsborg innenfor samme tid.

Gjennomføringskostnader

Sarpsborg vurderes som beste alternativ ut fra hensynet til gjennomføringskostnader med tanke på å etablere ønsket kapasitet ved operasjonssentralen. Sarpsborg har best kapasitet ved operasjonssentralen i dag, hvilket gir lavest beregnede kostnader for bygningsmessige tilpasninger og utvidelse av antall operatørplasser. Kostnadene i Sarpsborg vurderes å bli 5,6 mill. kroner lavere enn i Ski og Lillestrøm.

Ski forventes på sin side å medføre lavest personellrelaterte omstillingskostnader. Det kan dagpendles til Ski fra begge de andre eksisterende administrasjonsstedene, og reiseavstandene til Lillestrøm gjør det mulig å reise med offentlige kommunikasjoner uten at reisetiden trenger å utløse ekstraordinære utgifter for politiet. Lillestrøm og Sarpsborg har innbyrdes en avstand som aktualiserer at de fleste berørte trolig vil flytte eller ukependle. Lillestrøm har en fordel ved den korte dagpendleravstanden fra Ski, mens Sarpsborgs har en noe større fordel ved at dette alternativet medfører flytting av færrest arbeidsplasser. For personellrelaterte omstillingskostnader vurderes Ski å kreve 3,9 mill. kroner mindre enn Sarpsborg og 5,2 mill. kroner mindre enn Lillestrøm.

I sum vurderes gjennomføringskostnadene i Sarpsborg å bli lavest; 1,7 mill. kroner lavere enn ved Ski som alternativ og 6,9 mill. kroner lavere enn Lillestrøm.

Politihusenes/operasjonssentralenes egnethet

Sarpsborg vil også være bedre egnet enn Ski og Lillestrøm når det gjelder summen av potensial for å ivareta sikkerhetshensyn ved administrasjonsstedet, muligheten for å gjennomføre ombygging og utvidelse uten å forstyrre den løpende operative driften og hensynet til fremtidige helse- og miljø-

relaterte forhold ved operasjonssentralen. Konkrete detaljer som er vurdert i denne faktoren er underlagt taushetsplikt, jfr. politiloven § 24, jfr. beskrivelse av kriterier og vurderingsfaktorer i kapittel 2.1.

Egnethet for samlokalisering

Lillestrøm, Ski og Sarpsborg har relativt like forutsetninger når det gjelder egnethet for potensiell samlokalisering med brann- og redningstjenestens nødmeldingssentral. Samtlige har potensial for samlokalisering samme etasje. For Lillestrøm og Sarpsborgs del kan samlokalisering sannsynligvis realiseres uten å flytte politiets operasjonssentral, mens det Ski-alternativet sannsynligvis krever at politiets operasjonssentral flyttes til annet sted i samme etasje. Det anses ikke som realistisk med en samlokalisering med helsevesenets AMK-sentraler i samme etasje som politiet i dagens bygg i noen av disse alternativene.

Rekrutteringsgrunnlag

Både Sarpsborg, Ski og Lillestrøm har et meget godt rekrutteringsgrunnlag med tanke på å kunne dekke administrasjonsstedets bemanningsbehov, med særlig vekt på en tilfredsstillende bemanning på operasjonssentralen. De har et godt grunnlag innenfor Øst politidistrikt og kan i tillegg rekruttere fra andre politidistrikter i sitt nærområde. Innbyrdes har Ski med sin sentrale plassering en fordel fremfor Lillestrøm og deretter Sarpsborg, men deknningen er så god for alle alternativene at forskjellene i praksis ikke er tillagt differensiert vurdering.

Infrastruktur og nærhet til samvirkeaktører

Sarpsborg, Ski og Lillestrøm vurderes også relativt likt når det gjelder hensyn til nærhet til samarbeidsaktører i forbindelse med beredskap og håndtering av større kriser og hendelser. Det er kun mindre forskjeller i avstand og reisetid fra disse tre lokasjonene til lokasjon for de mest sentrale samarbeidsaktørene på dette området. De tre alternative administrasjonsstedene vurderes å ha relativt like forutsetninger ut fra eksisterende infrastruktur for effektiv reisevirksomhet i tjenesten.

Lokaliseringspolitikk

Sarpsborg har et noe større potensial for å bidra til det lokale tilbudet av arbeidsplasser i regionen enn Ski og Lillestrøm, ut fra en vurdering av andel sysselsatte i statlig tjenesteproduksjon i regionen sett opp mot befolkningsvekst og andel sysselsatte av den voksne befolkningen. Sarpsborg-regionen har hatt en vesentlig lavere befolkningsvekst enn Ski- og Lillestrøm-områdene i perioden 2004-2014 (Sarpsborg 10,1%, Ski og Lillestrøm 17,7%). Ski og Lillestrøm betraktes begge som en del av storbyregionen Oslo. Sarpsborg-regionen har en svakt større andel av den voksne befolkningen sysselsatt (Sarpsborg 79,58%, Ski og Lillestrøm 77,88%), og svakt lavere andel sysselsatt i statlig tjenesteproduksjon enn Ski og Lillestrøm (Sarpsborg 10,0%, Ski og Lillestrøm 11,6%)¹³.

Oppsummering

Oppsummert er Sarpsborg etter en samlet vurdering best egnet som administrasjonssted i nye Øst politidistrikt. Sarpsborg utslagsgivende fortrinn er vurderingene av politihusenes/ operasjonssentralenes egnethet og gjennomføringskostnader. Sarpsborg kommer også bedre ut enn Ski og Lillestrøm i vurderingen av hensynet til lokaliseringspolitikken. Ski og Lillestrøm vil være noe bedre egnet ut fra hensynet til kostnadseffektiv og praktisk beliggenhet. Grunnlaget for rekruttering er godt for samtlige av alternativene i Øst politidistrikt, og det er i praksis mindre forskjeller i vurderingen av dette kriteriet..

¹³ Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2014): Regionale utviklingstrekk 2014.

Beskrivelse av grunnlagsinformasjon for vurderingene

Nedenfor beskriver grunnlagsinformasjon og verdivurderinger som ligger til grunn for forslaget om administrasjonssted.

Tabell x – kriterier, grunnlagsinformasjon og verdivurderinger

Kriterier	Grunnlagsinformasjon	Verdivurderinger
Gjennomføringskostnad - EBA, operatørplasser og personellmessig omstilling OPS	EBA og teknisk utrustning er beregnet etter kartlegging av politihusenes kapasitet og egenskaper, og foreløpige vurderinger av hvilke tiltak som må iverksettes hvert sted for å etablere større OPS. Dimensjonering av OPSs størrelse og kapasitet bygger på PODs behovsvurdering basert på hvor stort befolkningsgrunnlag de enkelte distriktene skal betjene, behov knyttet til opplæring og kompetanseutvikling, samt evne til å håndtere større kriser og uforutsette hendelser. Personellrelaterte omstillingsutgifter er beregnet på grunnlag av eksisterende bemanning ved hver OPS, hvilke konsekvenser flyttet arbeidssted antas å få mtp. individuelle løsninger i form av dagpendling, ukependling og flytting, og på grunnlag av partenes omstillingsavtale.	Alternativene er vurdert etter sammenligning av totale estimater for gjennomførings-kostnader for hvert enkelt alternativ innenfor hvert distrikt. Større forskjeller i gjennomføringskostnader tilsier større skille i vurdering av alternativenes gunstighet. Gjennomføringskostnader er ulikt vektet for de forskjellige distriktene. I distrikter med store avstander må det tas hensyn til at den relative betydningen av reiseavstander, med konsekvenser for driftsøkonomi og tidsbruk, øker. I slike distrikter er gjennomførings-kostnader vektet lavere enn i distrikter med korte reiseavstander. I Oslo PD er gjennomførings-kostnader gitt en vekt på 25%, I Sør-Øst PD 15%, mens det i distrikter med lengst reisetid/ reiseavstand er gitt en vekt på 10%.
Kostnadseffektiv praktisk beliggenhet egne driftsenheter og befolkn. tyngdepunkt	Vurdert gjennomsnittlig reisetid fra alternative hovedseter til distriktets publikum, basert på grunnkretser og befolkningsmønstre. Det legges til grunn at befolkningsmønstre og politiets egne lokasjoner og tyngdepunkt har god samvariasjon.	Alternativene er vurdert etter sammenligning av estimater for gjennomsnittlig reisetid mellom publikum og hvert enkelt alternativ innenfor hvert distrikt. Større forskjeller i reisetider tilsier større skille i vurdering av alternativenes gunstighet. Beliggenhet er ulikt vektet, avhengig av distriktenes størrelse og den relative betydningen av reiseavstand. I Oslo PD er faktoren gitt vekt på 15%, i Sør-Øst PD 25%, mens det i distriktene med lengst reisetid/reiseavstand er gitt vekt på 30%.
Potensial for samlokalisering med brann og helse	Egnethet er vurdert av PFT i sammenheng med kartlegging av status og endringsbehov ved etablering av større kapasitet ved	Mulighet for å etablere alle nødmeldingssentralene i samme etasje er vurdert som best. Siden det synes å

	operasjonssentralene. Basert på DSBS vurdering av arealbehov for brannmeldingssentraler og anslag for helsevesenets behov for operatorplasser dersom disse sentralene skal dekke samme område som politidistriktene, er det vurdert mulighet for å få til gode samlokaliseringssløsninger i politihusene.	være stor usikkerhet om helsevesenet skal inngå i samlokaliseringen, er løsninger der brann og politi kan lokaliseres vegg-i-vegg vurdert som meget tilfredsstillende. Der dette ikke er mulig er løsningene vurdert som mindre tilfredsstillende. Tilfeller hvor det heller ikke synes praktisk å lokalisere brann og politi i samme bygg er vurdert som ikke tilfredsstillende.
Egnethet av OPS - for politiet sikkerhet, gjennomførbarhet, praktisk arbeidsplass	Egnethet ved alternativene til administrasjonssteder er vurdert av PFT. Det er vurdert sammenheng med kartlegging av status og endringsbehov ved etablering av større kapasitet ved operasjonssentralene. Grunnlagsmaterialet er unntatt offentlighet, jfr. Politiloven § 24.	Egnethet av OPS - for politiet sikkerhet, gjennomførbarhet, praktisk arbeidsplass
Rekrutterings-grunnlag OPS	Hvordan: Hovedsetenes totale bemanningsbehov vil klarlegges i Politidistriktenes lokale organisasjonsutviklingsprosesser. Uavhengig av hvordan politidistriktet lokaliserer sin øvrige virksomhet er det behov for å etablere tilstrekkelig bemanning for operasjonssentralene. For å vurdere dette er det kartlagt hvor mange politiansatte som i dag er bosatt i kommuner som helt eller delvis ligger innenfor en kjøreevstand på 1 time fra politihusene. Videre er det sett spesielt på hvor stor andel av disse operasjonssentralens bemanningsbehov antas å utgjøre. Der behovet er stort vil det være nødvendig å igangsette større tiltak for å rekruttere personell og sikre dekning av polititjenester, både ved hovedsetet og i det lokale politiet	Der OPS krever mindre enn 10 % av alle politiansatte i nærområdet vurderes forutsetningene som meget gode. Jevnt synkende tilfredshet etter hvert som andelen nærmer seg 35 %, som anses som lite tilfredsstillende. Videre jevnt synkende tilfredshet etter hvert som andelen nærmer seg 65 %, hvor forutsetningene anses som ikke tilfredsstillende.